

ДЕПАРТАМЕНТ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ,
КУЛЬТУРИ, НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ
ТА РЕЛІГІЙ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ
ОБЛАСНА БІБЛІОТЕКА ДЛЯ
ДІТЕЙ ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА

**«Поеткою
на світ я
народилася...»**

Інформаційне досьє до 80-річчя
від дня народження
подільської поетеси Г.Й. Ісаєнко

Хмельницький
2021

***З читачами обласної бібліотеки
для дітей імені Т.Г.Шевченка***

У бібліотеці – свято рідної мови

*Хто що посіє – те пожне.
Ніщо нікому не мине.
Ніщо нікому не проститься,
Коли не каятись. Молиться...
Хай поміж нами доброта
Любов і ніжність розквіта.
Нехай від краю і до краю
Навіки згине суєта.
Хай милосердя завітає
У кожну хату, кожен дім.
Тож, коли навіть вдарить грім,
Чи якесь лихо, чи напасть,
Любов і відданість не дасть
Нікому на Землі пропасть.*

Галина Ісаєнко

*Вкладаю душу у свої вірші...
Вкладаю серце й заповітні мрії.
І маю неоплатну надію,
Що хтось мене нарешті зрозуміє.*

Г. Ісаєнко.

Галина Йосипівна Ісаєнко народилася 5 червня 1941 р. в с. Вовковинці Деражнянського району, де і здобула середню освіту. Ще дитиною зазнала труднощів воєнного лихоліття та повоєнних голодних років. Ось як поетеса описує цей період свого життя:

Полилися ріки крові
В роси чисті, світанкові.
Не жалів фашист маляти,
Вигнав з бабцею із хати
В підземеллі догибати...

Серед казкової природи Поділля минуло дитинство та юність Галини Ісаєнко. Зелені моря ярини, кучеряві сади та завітчані луки надихали дівчину на творчість. Вже під час навчання в школі Галина Ісаєнко починає писати вірші та казки. “Жила собі в невеликому місті, де співають пташки, та розмовляють між собою дерева, дівчинка. Нелегко жила сім’я. Усі багато трудилися, а заробітків – богма... Їх вистачало лише на те, аби не вмерти з голоду та придбати сяку-таку одягу”.

Поезія стала невід’ємною часткою її життя. Закоханість у красу слова в Галини від батька – Йосипа Макаровича Замбрибора, вчителя історії, який знався на віршуванні, листувався з П. Тичиною, друкувався в періодиці. Батьки Галини були вчителями.

Після закінчення середньої школи навчалася в Одеському університеті, але закінчила лише 4 курси історико-філологічного факультету. Надалі доля закинула Галину Йосипівну аж у Росію, де у 1965 р. закінчила Белгородський державний педагогічний інститут за спеціальністю вчитель російської мови та літератури.

Після закінчення філологічного факультету певний час працювала в Росії, викладала російську мову і літературу, виховувала троє дітей. Тож не до віршів було. А перші поетичні

рядки зродились в душі Галини Йосипівни з великої ностальгії за Україною, за рідним Поділлям. Тривала розлука з рідним краєм дала “поетичний вибух” після повернення на рідну землю. А ще допоміг віщий сон, коли їй приснився Тарас Шевченко, який читав їй вірші, але не ті, що в його “Кобзареві”, а про Поділля, про криничку біля батьківської хати. А коли вранці прокинулась і відразу по пам’яті записала три вірші, які чула ніби з уст Тараса Григоровича. Так зродилася її ностальгічна “Криничка”, на слова якої композитор Олександр Лукін створив пісню.

Довгими роками вибудовувала свою віршовану дорогу ця невтомна трудівниця, дбайливо плекала кожен рядок, кожен образ, щоб читач очищався душею. Галина Йосипівна у 70-х роках працювала завідуючою міською бібліотекою-філією № 7 у місті Хмельницькому. Її творчі зустрічі та презентації книг неодноразово проходили у стінах міських бібліотек.

Пізніше тривалий час працювала на освітянській та культурологічній ниві Хмельниччини. У 1987-2000 рр. була завідувачкою бібліотеки Хмельницького гуманітарно-педагогічного інституту. Після завідування залишилася працювати в читальній залі бібліотеки. З 2005 р. очолювала клуб любителів поезії “Музика душі”. Творчим доробком клубу є два випуски літературного альманаху.

Починаючи з 1995 р., з-під пера письменниці вийшло у світ понад 35 поетичних і прозових збірок, сповнених хвилюючої інтимної лірики, високого громадянського пафосу, вболівання за екологію Поділля, за екологію юних душ, сповнених глибокої християнської моралі. Про це говорять самі назви збірок: “Голос серця” (1995 р.), “Мелодія вічності”, “Сяйво любові” (1998 р.), “Чорнобильське розп’яття”, “Зоряний шлях” (2001 р.) (поетичні образки про видатних митців), “Молитвами святяться небеса” (2001 р.), “В обіймах долі” (2004 р.), “Слово через Космос”, “Поклик всесвіту”, “Мова калинова”, “Музика”, “У вирі життя”, “Діти війни”, “Україні”, “Скарби мої” (духовна поезія), “Фантазія душі” (віршовані анотації на художні твори Віктора Лагунця) та інші. За її чутливе поетичне серце всі її збірки достойні високої похвали.

Поетеса плідно працювала в жанрі духовної поезії для

дітей та юнацтва. В її поезії оспівана краса рідної землі, відповідальність людини перед часом, розкриті біль і гіркота Чорнобильської трагедії, не залишена поза увагою інтимна лірика. Животворним джерелом творчості Галини Ісаєнко є її твори для дітей: подільські примовки, співаночки, колисанки, акровірші та акрозагадки, що зблискують сяйвом дитячих образів, образами птахів, звірів, явищ природи. Починаючи з 1998 р., поетеса збагатила дитячу літературу десяткою збірок. Серед них: “Під промінчиками сонця”, “Акрозагадки та колисанки”, “Веселий олівець” (поетична абетка), “Чарівні казки”, “Там, де жито родиться...”, “Казкові речі для дорослих і малечі” та інші. Пізнавально-навчальна дія цих творів на дітей беззаперечна, хоча і носить характер завуальованості морально-етичних думок-порад малятам. Вся творчість Галини Ісаєнко просякнута незборимою силою духу нашого народу, вірою у його високе покликання.

У чому секрет музикальності її віршів – у милозвучності й мелодійності поетичного пера, у тонкому розумінні піснетворення, у яскравості поетичних образів. Її вірші – це мініатюрні вистави з чіткою сюжетною лінією, де є початок і фінал, а головне – любов її великого серця до рідного краю, до людей.

Ісаєнко Галина Йосипівна – лауреат міської премії імені Богдана Хмельницького в галузі літературної діяльності та популяризації української мови. У 2011 р. з нагоди 90-річчя з часу заснування Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії нагороджена Грамотою Хмельницької обласної державної адміністрації. Галина Йосипівна була членом Хмельницької міської літературної спілки письменників “Поділля”.

Творчий доробок Галини Йосипівни – понад 35 поетичних збірок, прозових творів для дітей та юнацтва. На її вірші написано понад 50 пісень, в яких вона витворила власний творчий образ великої подолянки. Поетичні твори Галини Ісаєнко написані в незвичній віршованій манері, що нагадує народні пісні, колискові, колядки, щедрівки. Вони доступні для розуміння і дуже повчальні.

В останні роки свого життя поетеса невтомно працювала

над випуском нових книг, адже у шухлядах чекали десятки творів, щоб побачити світ. Майстриня слова видавала збірки за власні кошти та дарувала їх. В останній період свого життя Галина Ісаєнко багато уваги приділяла редакторській діяльності. Підготувала, впорядкувала й відредагувала цікаві нариси про подільських письменників у двох книгах: “Патріоти рідного краю” (2010 р.) та “Заповідаєм вам любов” (2011 р.).

18 січня 2012 р. обірвалося життя великого життєлюбця – Галини Йосипівни Ісаєнко. Її творчість вивчається на уроках літератури рідного краю у навчальних закладах Хмельниччини. Читання її поезії дає відчуття дотику до таємниць довілля, повертає людині сенс її існування в єдності з навколишнім світом. Поетеса возвеличує працю, людей праці, читаючи її вірші, поринаєш в інший світ, наповнений цілющою енергією життя, краси, здоров’я та світла.

Ім’я з пісні виткала.
Словом Божим дихала.
Аурою кликала.
Єдність – стан душі.
Нові книги мріялись.
Кроки уповільнились.
Обрій взяв у вись її.
Голосом комічності,
Азбукою вічності –
Лине – легкокрилою,
Ирій повнить силою.
Не змогла йти по життю,
Але вічна пам’яттю.

Лихогляд О.З., поетеса

ДИВОСВІТ ХУДОЖНЬОГО СЛОВА ПОДІЛЬСЬКОЇ ПОЕТЕСИ Г.Й. ІСАЄНКО

Однією з талановитих поетес України, добре знаною на Хмельниччині, є Галина Ісаєнко. Вона належить до плеяди авторів, які народилися за радянських часів, пережили ренесанс перебудови і не залишилися байдужими до тих політичних, соціальних та естетичних процесів, що протікають у сучасній Україні. Галина Йосипівна належить до письменників, про яких згадують лише час від часу, і їхня творчість відома лише певному колу цінителів її таланту. Про неї небагато можна прочитати в літературних газетах та журналах, однак її творчість може стати дороговказом для тих, хто пробує себе на літературній ниві.

Галина Йосипівна Ісаєнко почала друкуватися у 1995 р. У хмельницькому видавництві вийшли її перші книжки “Голосом серця” (1995 р.), “Сяйво любові” (1998 р.), “Зоряний шлях” (2001 р.), “Молитвами святяться небеса” (2001 р.), “В обіймах долі” (2004 р.). Галина Ісаєнко – член Хмельницької літературної спілки “Поділля”. Головними темами творчості поетеси стали оспівування краси рідної землі, відповідальність людини перед часом, біль і гіркота чорнобильської трагедії. Твори Галини Ісаєнко несуть людям радість спілкування з природою, віру у щасливе майбутнє, у мудрість і велич людського розуму та людських почуттів. Про мелодійність віршів хмельницької поетеси Г.Ісаєнко свідчить такий факт: ще задовго до виходу друком однієї з перших її збірок “Мелодія вічності” (1998 р.) пісні на її тексти буквально заповнили всі хмельницькі концертні зали. Місцеві композитори підхопили її співомовки на “музичні крила” і рознесли по Поділля завдяки вокальному тріо “Камертон” (Г.Яківчук, Л.Дубецька, Н.Іліницька). Із їх уст Ісаєнківська “Криничка” (музика О.Лукіна) вперше зазвучала ще у 1991 р. і досі є провідною, знаковою в репертуарі цього легендарного тріо.

Понад 50 пісень на слова Г.Ісаєнко створили хмельницькі композитори. Мелодійність віршів Г.Ісаєнко, тонке розуміння специфіки піснетворення – це ті родзинки її поетичного хисту, які привертають увагу композиторів. Адже її пісні-вірші – це

мініатюрні вистави, де є початок і фінал (заспів, приспів), де є повтор окремих рядків, який у звичайному вірші був би недоречним.

Зміст, художнє оформлення, поліграфічна якість збірки “Сяйво любові” засвідчують аж ніяк не регіональний її рівень і літературну майстерність автора.

Творча палітра Галини Ісаєнко тонко й правдиво завжди передавала настрої українського народу в добу Незалежності. Трагічні наслідки радіаційного забруднення України відображені в циклі “Чорнобильське розп’яття”. Старше покоління українців почало повертатися в лоно Боже, шукати свої шляхи до Всевишнього. Галина Ісаєнко, як ніхто інший, відчула жагучу потребу в сакральному поетичному слові. І з’явилися її збірки “Молитвами святяться небеса” (2001), “Слово через Космос” (2002), “Поклик Всесвіту” (2006). Галина Ісаєнко була глибоко віруючою людиною, для якої Слово Боже не було пустим звуком. Поетеса щиро вірила у спасіння душі людини, яке прийде через своє справжнє каяття за земні гріхи. Своєю пристрасною молитвою поетеса закликала вищі сили врятувати людство, дати йому останній шанс на природне, осіяне коханням життя.

Мотив Божественного спасіння пронизує всю творчість Галини Ісаєнко. Назви її збірок “Слово через Космос” та “Поклик всесвіту” – це не космічна феєрія, не плід навколо наукової фантастики, а віра в єдиного Творця, відповідальність людини за своє життя в гармонії з природою. У збірці “Слово через Космос” Галині Ісаєнко вдалося охопити своїм мистецьким поглядом всю історію рідного краю, українське минуле.

Дивовижна алегоричність, переплетіння мікро- і макрокосмосу, єдність земного і небесного, рідкісний момент синхрону – це у кадрі, у зоровім ряду, його можна почути і відчути, доторкнутися. Бо ж іноді здається, що ми усіма забуті, як і наша матінка Україна. Збірку Галини Ісаєнко “В обіймах долі” (2003 р.) за змістом можна було б назвати “Невигаданими історіями” нашого буття. Це понад двадцять односторінкових розповідей, поданих у формі авторського монологу або діалогу персонажів. Це книга, як зазначає в одному нарисі письменниця,

“...про історію життя сильних духом. Це книга – гімн українській жінці-трудівниці, жінці-матері, її нелегкій долі в сучасному суспільстві. Це соціальний “зріз” нашого сьогодення, який бринить оголеним, зболеним нервом у душі автора. І це “оголене” слово (без будь-яких метафоричних чи алегоричних прикрас) б’є по свідомості кожного з нас, кому небайдужа доля українського народу, нашої держави”.

І все ж Ісаєнко вірить у силу Духу свого народу, “...що йде з покоління в покоління, з роду в рід... Від кореня, від основи нашого народу... Хто її не згубить, збереже і передасть новим поколінням, той збереже цілий народ, націю... Від сонця, землі і неба, від чесноі праці, від джерельної води в нашій криниці народжується та сила, від роси ранкової, від квітів і шепоту зеленого листя лісів, від пташиного співу, від пісні, що вечорами після трудового дня злітає в небеса... Від любові...”.

Пишною квіткою, другим “крилом” розквітнув і зринув у небо талант Галини Йосипівни саме в дитячій поезії, де кожен вірш, кожне слово з любов’ю виплекано чуйною душею. Всі чотири дитячі збірки “Під промінчиками сонця” (1998 р.), “Акрозагадки та колісанки” (1998 р.), “Веселий олівець” (2003 р.) та “Чарівні казки” (2003 р.) сповнені ніжного аромату подільської примовки, співаночки, наповнені сонцесяйною прозорістю дитячих образів. Дві останні адресовано дошкільнятам, які за допомогою батьків (родинне читання) або вихователів дитсадочків починають засвоювати перші кроки в читанні. “Веселий олівець” поетеси “намалював” на кожну літеру абетки по декілька однострофних віршиків. Вірші несуть у собі завуальовану морально-етичну думку. Мета буде досягнута, коли той з дорослих, хто читатиме вірш, поведе бесіду з дитиною про його зміст. За вчинками героїв книжок діти засвоюють поняття добра і зла, як їх різнити і оцінювати.

Головне – не переобтяжувати читанням увагу дитини. Досить двох-трьох віршиків на одну літеру для одного дня. Образний стрій думок дитини перевести в інше русло – замалювати почуте: дерево, птаха, звіра тощо. Здається, що не менш захоплюючими для малят будуть і “Чарівні казки”. Сім невеличких, односторінкових прозових легенд, написаних у народно-казковому стилі за простотою викладу

сприйматимуться малюками легко, ненав'язливо. Якщо більшість казок носять розповідний характер, то казка “Чорт і Ангел” – віршована у стилі народних примовок.

Збірки Г.Ісаєнко можна використовувати як для позакласного читання, малювання, так і для проведення виховної роботи з дітьми. Оскільки у кожному вірші, в кожній казочці “захований” певний моральний кодекс, всі вони разом взяті підсвідомо вчать дитину творити добро і мати з того велику радість. І, разом з тим, як стверджує авторка, вони пробуджують у дитячій уяві “Богиню легкокрилу – фантазію”, вчать любити рідну землю, розуміти і цінувати прекрасне у житті і в людях.

Збірку Галини Ісаєнко “Де жито родиться, там щастя водиться” (2010 р.) можна по праву вважати скарбницею народної мудрості, оскільки написана вона на основі народних прислів'їв, приказок та загадок. Цю книжку можна використовувати для ознайомлення дітей дошкільного віку з рідним краєм.

Завдяки Галині Ісаєнко молоде покоління може познайомитися із поетами та письменниками Поділля, довідатися про внесок кожного з них у збагачення духовної скарбниці рідного краю. Саме у своїй збірці “Патріоти рідного краю: довідник літературної спілки “Поділля” Г.Ісаєнко й знайомить молодих читачів з надбаннями Подільського краю. Також у збірці “Невеличкі смішинки для розваги дитинки. Гуморески”, укладачем якої є Г.Ісаєнко, ми можемо ознайомитись із творами подільського поета Йосипа Замбрибора.

Збірки “Стежками святості й прозріння: збірник прозових та поетичних творів” та “Обереги. Езотерична поезія” пронизані порівняннями, символами, у них відкривається істинна віра в Бога.

Талант Галини Ісаєнко проявляється, насамперед, в тому, що вона є характерним представником жіночої поезії, однак для неї інтимна лірика не є провідною, як для більшості поетес. Книжки поетеси пронизує наскрізна ідея ефірності: чи це молитва людини до Бога, чи любов громадянина до Вітчизни, чи кохання жінки до чоловіка: “Той, хто нехтує чужим життям, тим самим не цінує

своє життя”. Подібна жертвність не принижує, а вивищує. Позаяк жертвність ця – не якесь мазохистське збочення, не зашорена зреченість фанатика, не декларативні виверти жерця від певного культу; це – позиція особистості, її координати.

Книжки Галини Ісаєнко – свіжий, дзвінкий струмок поезії для українського читача. Той, хто порине у вир поезії Ісаєнко, переживе разом з нею сяйво Божественного Слова, відчуття болю за власну землю, подарує собі радість спілкування з цікавим оповідачем і красою рідного слова.

Прочитавши останні збірки Галини Ісаєнко, переконуємося, що її громадянська лірика – це пристрасний поетичний відгук невгамовного і чутливого, мов барометр, серця на всі негаразди нашого буття. Це глибокі філософсько-етичні роздуми про вічні цінності нашої духовності протягом століть і тисячоліть.

Шоробура І., доктор
педагогічних наук, професор

ГАЛИНА ІСАЄНКО: З ВИСОКОСТІ ЛІТ

Своє 70 літечко хмельницька поетеса Галина Ісаєнко зустрічає буйноцвіттям мистецької думки: 35 книг! Перша з них (“Голос серця”) побачила світ у 1995 році, коли авторці повернуло на другий полудень віку. Достеменно, як у відомій українській пісні: “Хоч не рано почали, таки добре утяли!”.

До речі, про пісню. На ритмомелодійні поезії Галини Йосипівни хмельницькими композиторами написано до 40 пісень. Їх з успіхом виконують відомі співаки та ансамблі. А її “Криничка” (на музику О.Лукіна) стала хрестоматійною, своєрідною музичною візитівкою вокального тріо “Камертон” при Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії, де й нині працює Галина Ісаєнко.

Якщо погортати всі книги письменниці, переважна більшість яких адресована молоді та дітям (акровірші, загадки, колисанки, казки тощо), то можна помітити, що їх наскрізною темою є морально-етична основа виховання підростаючого покоління. Але це не оголене моралізаторство, а вдумливе

ліплення поетичних образів, сутність яких завуальована:

*Візьму у Сонечка тепло,
У яблуньки візьму красу
І в світ великий понесу,
Щоб в світі радісно було,
Щоб в долях літечко цвіло.*

(“Щедрість Божа”)

Ось ненароком я й зачепився за щойно згадану збірку, хоча про творчість Галини Ісаєнко писав багаторазово у пресі та в своїй шеститомній серії книг “З подільського кореня”.

“Щедрість Божа” – це наскрізний гімн природі, небесам, землі, що пронизує всі 76 віршів. Стилістика віршування Галини Ісаєнко за 15 років зазнала істотних змін. Вона стала більш колористичною, образно розмаїтою, збагатилася свіжою метафорикою, цікавими епітетами, гіперболами.

Образна сфера підсилена відповідним їй по смислу підібраним візуальним рядом фотоілюстрацій майже до кожного вірша, що поглиблює сприйняття змісту.

Можна детально аналізувати використані авторкою технічні прийоми поезики. Але суть у тому, що за простотою викладу й доступністю образів криється глибинний філософський зміст – сенс людського буття на Землі. Чи це вірш громадсько-патріотичного звучання (“Всі тут родились...”, “Рясніє маками земля”, “Весніють гори України”, “Зростає молодь України” тощо), чи пейзажна лірика (“Це було ранньою весною”, “Лукава осінь, щедра осінь”, “Летять над краєм дикі гуси...”), поетеса з високості свого віку охоплює всю планету Земля. Бо для неї — це оберег людства, що огортає своїм омофором (атмосферою) всіх нас, оберігає від згубного впливу космосу. Але ми, нерозважні діти Землі, шматуємо, нищимо її тіло, рвемо той омофор собі на біду. Тому Галина Ісаєнко ревно закликає:

*Спасаймо світ словами, миром.
Спасаймо світ поступком щирим.
Спасаймо світ любов'ю, добротою,
Спасаймо світ усмішкою простою.
Спасайте світ!.. І над бідною
Поставте Божий заповіт!*

А загалом своїми майже чотирма десятками книг, а це сотні віршів, десятки прозових творів для дітей та юнацтва, Галина Ісаєнко витворила власний творчий образ великої подолянки! Бо кожна збірка – то грань її творчого обліку, вмістилище дум, надій і сподівань на кращу долю українців.

В її творах бринить авторська віра у божественне начало кожного новонародженого, віра у високу харизму діянь людей, які мають здоровий громадянський глузд. Тому й домінують на сторінках її книг свята Божа благодать та щедрість душі видатної майстрині поетичного слова.

Вітаючи Галину Ісаєнко з поважним ювілеєм віку, скажу її ж словами: “Допомагаєш ти серцям збагнуть велике щастя творчості й краси. Тож зичу тобі і з води, й з роси!”.

Микола Кульбовський

(Проскурів. – 2011. – 2 червня)

ПОЕЗІЯ ЯК МОЛИТВА

Коли читаєш поезії Галини Йосипівни Ісаєнко, то на пам’ять спливають саме ці рядки класика української літератури Ліни Василівни Костенко: з ними ніби перемовляється щире зізнання нашої землячки:

Іду до тебе, земле у садах,
Де зріють ранки, від проміння русі,
Іду – у radoщах і у сльозах,
Спішу, немов до рідної матусі.
Дощем зійду на твій весняний лан,
Росинками у ранки розіллюся...
Віддам тобі свій труд і свій талан,
Усім, що маю, поділюся.

Нерівно стелилася її життєва стежка. Звідала повноти щастя в батьківській оселі у Вовковинцях на Деражнянщині. У батьковій бібліотеці, він був учителем, визрівав духовний світ допитливої юнки. А потім після середньої школи був Одеський університет, але лише 4 курси історико-філологічного факультету. Далі доля закине аж у Росію. Там завершить повний курс навчання. Стане вчителем російської філології. Але тривала

розлука з рідним краєм не відмежує від материнського слова. Воно жило в її серці, в душі. Невтомно трудилась, щоб із словесної руди вибрати золоті крупинки.

Про пережите поетеса зізнається щиро, бо з читачем завжди була і залишається одвертою:

Траплялось, падала з трамплінів,
Бувало, сяяла й цвіла.
Та тільки не кохалась з лінню –
Як раб, трудилась і росла...

Довгими роками вибудовувала свій поетичний храм ця невтомна трудівниця. Дбайливо плекала кожен рядок, кожен образ, щоб, вбираючи його, читач очищався душею. А згортав книжку з почуттям звіданого причастя, бо хіба можна байдуже пройти палкими рядками:

Гарячим серцем сонячно світить,
Ані на мить щоб сяйво те не згасло...
Літа щоб квітами любові освятить,
Іржа щоб не торкнулась серця...

“Молитвами святяться небеса...” – так назвала свою шосту збірку Галина Йосипівна. Це той духовний храм, до якого йшла впродовж багатьох років, двері в ньому відчинені для кожного, хто хоче серцем очиститись:

Через життя любов свою нести,
Нести так обережно, щоб спасти
Од бур, од вітру, од снігових заметів...

Настроєм святковості і святості пройнята поезія “Іде Великдень по святій землі”. Тут вдалося віднайти яскраві деталі-образи, що так влучно відображають бажання людини бути в цей день добрішою, готовою прощати провини іншим:

Іде Великдень по святій землі,
Засвічує любові щастя свічі.
Душа Ісуса сяє на столі
І Божа милість дивиться у вічі.
Іде Великдень по святій землі,
Дзвенить Земля і Небеса піснями.
Вогнями сяють зорі у імлі –
І сипле перли доброта між нами.

Кожна поезія цієї збірки – то молитва за світлу долю

нашої Батьківщини, її народу, за рідну мову.

Дотримуватись господніх заповідей повинен кожен християнин. Якби так сталося, то не було б місця злу в суспільстві. Та, на жаль, люди обминають господнє слово і часто душу віддають на спокусу темній силі. Застережливо звучить напучування. Таким звучать пересторогою слова:

...Вічна є любов господня –
Учора, завтра і сьогодні, –
Лиш заповідь священну не забудь,
Збагнути її велич, її суть.

Оспівано в її поезії Різдво, благодійність Миколая Угодника, діяння Івана Хрестителя, святу Софію.

А “Молитву за Україну” треба було б проказувати щодня перед сном і перед засіданням Верховної Ради України.

Молю тебе, Боже, за всю Україну...
За батька, за матір, за рідну дитину,
Молю тебе щиро, від самого серця...
Дай долі і миру, і крила простерті.
Дай сили й терпіння,
Дай волі й горіння!
Усім добрим людям
Хай щастя прибуде!

З поезією Галину Йосипівну зріднила батькова бібліотека. Йосип Макарович, завуч, історик за фахом, кохався в книгах. До них і прилучав дочку. А дівчина мала пильне око, гострий слух. Отож і вловлювала всю красу рідної землі до найдрібнішої детальки. Її чарувала росинка-діамантинка на траві шовковій, переливи соловейка у діброві, мережання хмарин казкове, “біля криниці верба плакуча, крила. Це все поетичну палітру збагатило”.

Збірка “Зоряний шлях” – сьома збірка поетеси. Це ще одна висока сходинка на її творчому шляху. Вісімнадцять зірок, що яріють на світовому небозводі духовності, опромінені художнім словом у цій збірці. В цьому чудовому суцвітті на першому місці Леся Українка. 10 поезій – такий дарунок світлій пам’яті безсмертної поетеси.

О пісне Лесина, звучи...
В усіх куточках України

Хай голос твій чарівний лине,
Як сурми, як весняний дзвін
Струмків кришталевоцистих,
І хай твоє сяйне намисто,
Що плекане любов'ю слів,
Сягне високих берегів
Духовності мого народу,
Народить волю і свободу...
Народить правду і добро
Величне Лесине перо...

Про Т.Шевченка сказано влучно, економно:

Титан і розуму, і духу,
Пророк страждальної землі...
Він серцем Україну слухав,
Він сонцем сяяв ув імлі,
Щоб дати світові ту мудрість,
Якою збагатився сам...

Поетеса вдало вибрала поетичну деталь, біографічний факт, рису вдачі, особисте хобі, спорідненість людських доль. Поетеса має щирі гарні рядки, присвячені М.Кропивницькому, П.Мирному, О.Пушкіну, І.Тургенєву і навіть Софії Ротару.

Вінчає збірку поетичний цикл “Рідному краю”. Ось як малюється узагальнений портрет українки-красуні. Все тут витримано у народнопісенному стилі. Кожна деталь – “дівочі коси”, “намисто”, “вишивана сорочка”, уста “ягідки калини” – підкреслює, що мова йде про дівчину-українку.

Довгі коси у дівчини,
Губи – ягідки калини,
У віночку і намисті,
У сорочці урочистій,
Що весело вишивала,
Хрестики на долю клала...

Щасливою відчуває себе поетеса на рідній землі. Тут все надихає на творчість. Тож хочеться їй писати “вірші, такі прозорі, ніжні, чисті...”.

Як дуб у лісі, – урочисті...
Як незабудки на поляні
І як дзвіночки в тиші ранній...

Завершується цикл справжнім гімном Україні:

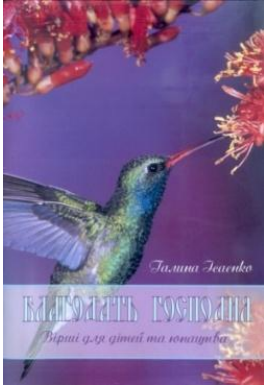
Живи, Україно – любові дитина,
Живи, Україно – єдина родина...
У щасті народжуй дочок і синів.
Нехай не торкнеться тебе біль і гнів.
Хай шириться врода лісів і ланів...
Зорій, Україно, на лоні земнім,
Щоб сяйво добра розгорталося в нім,
Щоб кожного стріла незрадлива доля,
Щоб людством святилася мудра воля.

Читання її поезії дає відчуття прилучення до таїни довкілля, повертає людині сенс її існування в єдності зі світом, наближає до розуміння вічності буття земного. Образи у віршах ажурні, “Мов статуетки зі слонової кістки” (І.Муратов). Глибина філософського узагальнення, одвертість саморозкриття (цього поетеса не боїться), витончена інтимність, наближення до громадянськості, шляхетна споглядальність, пильна увага до голосів рідної планети – то незамулені джерела творчості цієї невтомної трудівниці.

П.Брижак,

викладач Хмельницького гуманітарно-педагогічного інституту

КНИГИ Г.Й. ІСАЄНКО ДЛЯ ДІТЕЙ

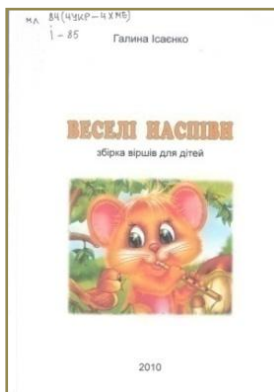
Ісаєнко Г.Й. **Благодать господня** : вірші для дітей та юнацтва / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : ХГПА “Центр мистецтва і дизайну”, 2011. – 46 с.

Поезія цієї збірки адресована дітям і є джерелом віри в ієрархію любові, доброти та милосердя. Вони про Матір Божу, Святого Миколая, Діву Марію, святу Мадонну, неземну любов до всього суцього на Землі.

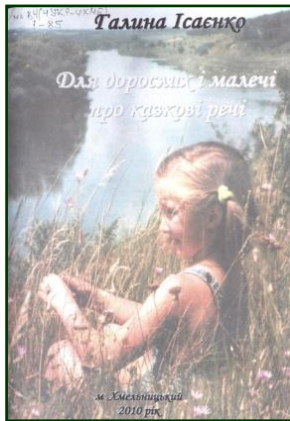
Ісаєнко Г.Й. **Веселий олівець** : вірші, загадки, акрозагадки / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : Евріка, 2003. – 68 с.

Цю збірку авторка адресує своїм найменшим читачам. Вона допоможе їм навчитися читати, пізнати і полюбити світ. Адже є тут віршована абетка, загадки та акрозагадки, кумедні віршики.

Ісаєнко Г.Й. **Веселі наспіви** : збірка віршів для дітей / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : Центр науково-технічної і економічної інформації, 2010. – 81 с.

У передмові сама авторка так написала про цю збірку віршів для дітей: “Збірник поезій для дітей “Веселі наспіви” – моє послання юному поколінню з надією, що дітям книжечка сподобається і стане в нагоді не лише при вивченні літератури рідного краю. Вона пробудить бажання спілкуватися з природою. У книжечці, шановні друзі, ви знайдете дитячі веселинки і зимові картинки, слово про весну прекрасну, осяйну, про дитячі розваги та про подвиги дідів і прадідів, що творили історію нашої країни”.

Ісаєнко Г.Й. **Для дорослих і малечі про казкові речі** : віршовані казки / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : Ред.-вид. відділ бібліотеки ХГПА, 2010. – 115 с.

Викладач ХГПА П.Г.Брижак так написав про цю збірку віршованих казок Г.Й.Ісаєнко: “Казки Галини Ісаєнко – перлини, з яких читач п’є радість, наснагу, любов до природи. Вони вчать мудрості, взаємоповаги у відносинах з друзями, запрошують до збереження флори і фауни нашої країни, світу”. Героями цих казок виступають різноманітні птахи, риби і тварини. Книга ілюстрована кольоровими ілюстраціями.

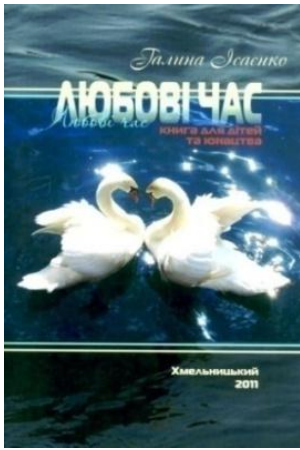
Ісаєнко Г.Й. **Зростають діти України** : збірка віршів для дітей / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2005. – 160 с.

Ця збірка віршів для дітей – ювілейне видання, своєрідний підсумок творчого доробку поетеси. Її вірші, які увійшли до збірки, відзначаються художньою майстерністю, щирістю, зрозумілі для дітей, образні і ліричні. Кожен вірш несе важливе тематичне навантаження, сприяє патріотичному вихованню, пізнанню дитиною природи, виховує в ній любов до землі-годувальниці, до праці, до людини, до рідної мови, батьківщини, вчить спостережливості, допитливості, любові до всього суцього.

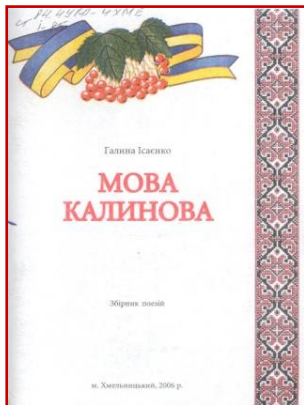
Ісаєнко Г.Й. **Колісанки** / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : Підгурський О.С., 2010. – 35 с.

Героями коліскових пісень Г.Ісаєнко є Сон-Дрімота, птахи і тварини, місяць, сонце, дівчатка і хлопчики.

Ісаєнко Г.Й. **Любові час** : книга для дітей і юнацтва / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : ХГПА “Центр мистецтва і дизайну”, 2011. – 83 с.

Ця збірка – це своєрідний подарунок авторки дітям та юнацтву. Всі вірші тут пронизані любов’ю, милосердям, добротою до навколишнього світу, родини, друзів.

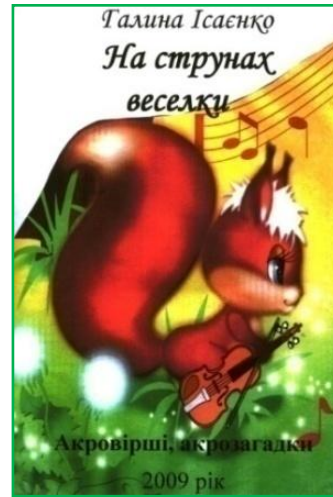
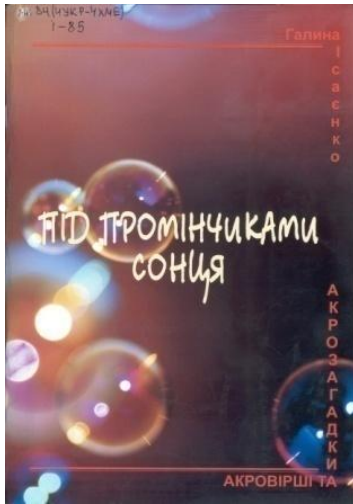
Ісаєнко Г.Й. **Мова калинова** : збірник поезій / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : [б. в.], 2006. – 85 с.

У передмові до цієї збірки Г.Ісаєнко, звертаючись до дітей, написала: “Збіркою “Мова калинова” мені хотілось створити оду рідній українській мові, мові, що виходить зі святих джерел історії українського, високодуховного, непереможеного народу, мові, яка чарує, навчає мудрості, розливає ріки любові, ніжності, краси...”. Всі вірші тут про українську мову, її красу, милозвучність та ніжність.

Ісаєнко Г.Й. **Передзвін** : збірка віршів та віршованих казок / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2007. – 104 с.

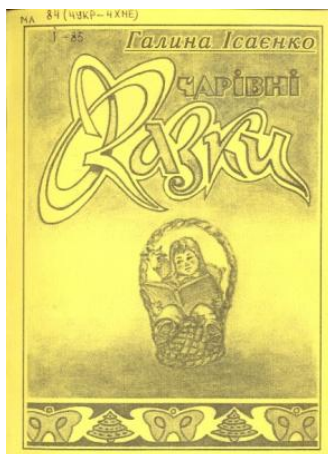
Кожен вірш цієї збірки наповнений любов’ю до людей, радістю пізнання, бажанням віддати дітям все найкраще, що виливається з душі і серця. Всі вірші адресовані юним читачам. З ними авторка веде розмову про історичні події, рідну природу, релігію, красу народної пісні, родину. Багато місця займають і вірші-казки.

Ісаєнко Г.Й. **Під промінчиками сонця** : акрозагадки, акровірші про природу та дітей / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : Центр мистецтва і дизайну, 2011. – 31 с.

Ісаєнко Г.Й. **На струнах веселки** : акровірші, акрозагадки / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : [б. в.], 2009. – 43 с.

Акровірш – твір комбінаторної поезії, в якому перші літери кожного рядка, прочитувані згори вниз, утворюють слово або речення. Г.Ісаєнко – майстер в написанні таких акровіршів. Присвячені вони звірам, птахам, хлоп'яткам та дівчаткам. Вони допоможуть дітям полюбити природу рідного краю, стати ввічливими, доброзичливими та співчутливими.

Ісаєнко Г.Й. **Чарівні казки** / Г.Й.Ісаєнко ; мал. А.Гаєвський. – Хмельницький : Евріка, 2003. – 20 с.

Казки Галини Ісаєнко фантастичні, чародійні, засновані на фольклорних джерелах. Героями її казок є свята Катерина, солдат, біленька кізочка, чорт і ангел. В казках добро перемагає зло, вони своєрідно розкривають історію, побут, звичаї та характери людей.

КНИГИ Г.Й. ІСАЄНКО

- ◆ Ісаєнко Г.Й. **В обіймах долі** : оповідання-мініатюри / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : Евріка, 2004. – 36 с.
- ◆ Ісаєнко Г.Й. **Віршики від Валерика та його бабусі** / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : Евріка, 2004. – 20 с.
- ◆ Ісаєнко Г.Й. **Вибрані твори** : ювілейне вид. / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : ХмЦНТІ, 2011. – 247 с.
- ◆ Ісаєнко Г.Й. **Голосом серця** : поезії / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : Доля, 1995. – 31 с.
- ◆ Ісаєнко Г.Й. **Діти війни** : короткі оповідання / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2006. – 40 с.
- ◆ Ісаєнко Г.І. **Де жито родиться, там щастя водиться** : вірші / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : [б. в.], 2010. – 54 с.
- ◆ Ісаєнко Г.Й. **Для чого в світі ми живемо** : читаночка / Г.Й. Ісаєнко. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2004. – 104 с. : іл..
- ◆ Ісаєнко Г.Й. **Зоряний шлях** / Г. Й. Ісаєнко. – Хмельницький : Евріка, 2001. – 52 с.
- ◆ Ісаєнко Г.Й. **Мелодія вічності** : поезії / Г. Й. Ісаєнко. – Хмельницький : [б. в.], 1998. – 51 с.
- ◆ Ісаєнко Г.Й. **Молитвами святяться небеса. Шляхом любові і надії** / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : Евріка, 2001. – 60 с.
- ◆ Ісаєнко Г.Й. **Музика** : поетична збірка / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2006. – 60 с.
- ◆ Ісаєнко Г.Й. **Обереги** : езотерична поезія / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : Центр мистецтва і дизайну, 2011. – 76 с.
- ◆ Ісаєнко Г.Й. **Осінь жінки** : сонети / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : ХГПА “Центр мистецтва і дизайну”, 2009. – 28 с.
- ◆ Ісаєнко Г.Й. **Пам’ять** : етюди, оповідання, казки / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : Евріка, 2003. – 32 с.
- ◆ Ісаєнко Г.Й. **Поетичний збірник “Скарби мої”** / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2009. – 170 с.
- ◆ Ісаєнко Г.Й. **Поклик всесвіту** : поезії / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : Евріка, 2006. – 132 с.
- ◆ Ісаєнко Г.Й. **Слово через космос** : поезії / Г.Й. Ісаєнко. – Хмельницький : Евріка, 2001. – 112 с.

- ◆ Ісаєнко Г.Й. **Стежками святості й прозріння** : проза та поезія / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : Центр мистецтва і дизайну, 2010. – 54 с.
- ◆ Ісаєнко Г.Й. **Сяйво любові** : лірика, пісні, акрозагадки, колисанки / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : Евріка, 1998. – 100 с.
- ◆ Ісаєнко Г.Й. **У вирі життя** : збірник віршів для дітей та юнацтва / Г. Й. Ісаєнко. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2007. – 150 с. : іл.
- ◆ Ісаєнко Г.Й. **У гості свято завітало...** : вірші, акровірші / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : Евріка, 2004. – 100 с.
- ◆ Ісаєнко Г.Й. **Україні** : поетична збірка / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : Цюпак, 2009. – 35 с.
- ◆ Ісаєнко Г.Й. **Фантазія душі** : поезії до картин / Г.Й.Ісаєнко ; худож. В.С.Лагунець. – Хмельницький : [б. в.], 2009. – 47 с.
- ◆ Ісаєнко Г.Й. **Щедрість божа** : збірка віршів для дітей та юнацтва / Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : [б. в.], 2007. – 62 с.

СТАТТІ ПРО ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ Г.Й. ІСАЄНКО

- ◆ **Галина Ісаєнко** : поетеса // Хмельницький в іменах : прозаїки, поети, журналісти : довідник. – Київ, 2006. – С. 54.
- ◆ Гурц В. **Поезія Галини Ісаєнко – невичерпне джерело віри в ієрархію любові, доброти й милосердя** / В.Гурц. – Київ : [б.в.], 2010. – 26 с.
- ◆ **Дивосвіт Галини Ісаєнко** : (нові книжки) // Кульбовський М. З подільського кореня / М.Кульбовський. – Хмельницький, 1999. – С. 29-35.
- ◆ **З добра та любові...** : Галина Ісаєнко у пам'яті та спогадах : до 75-річчя від дня народження. – Хмельницький : ХГПА, 2016. – 140 с. : фото.
- ◆ Кульбовський М. **Галина Ісаєнко: з високості літ** / М.Кульбовський // Проскурів. – 2011. – 2 черв.
- ◆ Кульбовський М. **Заповідала нам любов...** / М.Кульбовський // Проскурів. – 2013. – 28 лют.
- ◆ Кульбовський М. **Її молитвами святяться небеса** / М.Кульбовський // Проскурів. – 2003. – 14 берез.
- ◆ Кульбовський М. **Творча “криничка” Галини Ісаєнко** / М.Кульбовський // Проскурів. – 2009. – 2 січ.

- ◆ Лабунська-Бучинська Л. **Поезія, що наповнює енергією життя** : світлій пам'яті Г.Ісаєнко присвячується / Л.Лабунська-Бучинська // Проскурів. – 2012. – 2 лют.
- ◆ **Небесна Я. На струнах весни** : презентація книжок Г. Ісаєнко “Скарби мої”, “Фантазія душі”, “На струнах веснянки” / Я. Небесна // Подільський кур’єр. – 2010. – 15 квіт. – С. 8.
- ◆ **Писала серцем я свої вірші** : життя і творчість Г.Й.Ісаєнко. – Хмельницький : ХГПА “Центр мистецтва і дизайну”, 2011. – 32 с.
- ◆ **Поетичні і художні презентації у бібліотеці** : презентація книжок Г. Ісаєнко // Проскурів. - 2010. - 15 квіт. - № 15. - С. 14.
- ◆ **Розкриленість поетичної долі** // Кульбовський М. З подільського кореня. Кн. 3 / М.Кульбовський. – Хмельницький, 2004. – С. 24-29.
- ◆ **Творча “Криничка” Галини Ісаєнко** // Кульбовський М. З подільського кореня. Кн. 5 / М.Кульбовський. – Хмельницький, 2009. – С. 30-34.
- ◆ **Шоробура І. Дивосвіт художнього слова подільської поетеси Г.Й. Ісаєнко** / І.Шоробура // Духовні витоки Поділля: митці в історії краю : матеріали IV всеукр. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький 13 берез. 2014 р.). – Хмельницький, 2014. – С. 35-38.
- ◆ **Шоробура І.М. Постать Галини Йосипівни Ісаєнко на літературному олімпі Хмельниччини** / І.М.Шоробура // Духовні витоки Поділля: жінки в історії краю : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (Хмельницький, 1 берез. 2012 р.). – Хмельницький, 2012. – С. 6-10.
- ◆ **Що робити кесарю у домі Божім?..** // Кульбовський М. З подільського кореня. Кн. 8 / М.Кульбовський. – Хмельницький, 2015. – С. 122-125.

Матеріал підготували:

***Копаничук Т.В.
Марчук Л.В.***

Комп'ютерний набір

Богданова О.Г.

Відповідальна за випуск

Черноус В.Ю.